

Brusel 10. června 2026
(OR. en)

10386/26

STATIS 50

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	8. června 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 270 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ o „závazcích o důvěryhodnosti statistiky“ přijímaných členskými státy, jak vyžaduje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 270 final.

Příloha: COM(2026) 270 final



V Bruselu dne 8.6.2026
COM(2026) 270 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**o „závazcích o důvěryhodnosti statistiky“ přijímaných členskými státy, jak vyžaduje
nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009**

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o „závazcích o důvěryhodnosti statistiky“ přijímaných členskými státy, jak vyžaduje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009

1. ÚVOD

1.1. Nařízení (ES) č. 223/2009 o evropské statistice

Tato zpráva byla vypracována v souladu s nařízením (ES) č. 223/2009 o evropské statistice, naposledy pozměněným nařízením (EU) 2024/3018¹, a zejména s čl. 11 odst. 4 uvedeného nařízení, který stanoví:

„Komise pravidelně sleduje plnění závazků členských států na základě výročních zpráv zasílaných členskými státy, které je podle potřeby budou aktualizovat [...]. Do 9. června 2018 a poté každé dva roky předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o zveřejněných závazcích a případně o zprávách o pokroku.“

Tato zpráva se vztahuje na období od ledna 2024 do prosince 2025 (dále jen „toto vykazované období“). Předchozí zprávy byly zveřejněny v letech 2018,² 2020,³ 2022⁴ a 2024⁵.

1.2. Závazek o důvěryhodnosti statistiky

V čl. 11 odst. 3 nařízení (ES) č. 223/2009 se stanoví: *„Členské státy a Komise přijmou veškerá nutná opatření pro zachování důvěry v evropskou statistiku“. Za tímto účelem členské státy a Komise nadále usilují v rámci „Závazků o důvěryhodnosti statistiky“ (dále jen „závazky“) o zajištění důvěry veřejnosti v evropskou statistiku a o pokrok při naplňování statistických zásad obsažených v kodexu.“*

Závazky o důvěryhodnosti statistiky (dále jen „závazky“) byly stanoveny v rámci cíle posílit rámec pro řízení kvality v oblasti statistiky⁶. Slouží jako mechanismus k průběžnému zapojování vlád do přebírání odpovědnosti za dodržování Kodexu evropské statistiky (dále jen „kodex“)⁷ v jejich zemi.

Kodex vytvořil měřítko pro vývoj, vypracovávání a šíření evropské statistiky. Zahrnuje 16 zásad, které se týkají institucionálního prostředí, statistických postupů a statistických výstupů. Jeho hlavním cílem je zajistit, aby statistiky vypracovávané v rámci Evropského statistického systému (ESS) nejen odpovídaly kritériím kvality, ale také splňovaly jiné zásady, jako je odborná nezávislost, nestrannost a objektivita.

V 17. bodě odůvodnění pozměňujícího nařízení (EU) 2015/759⁸ se uvádí: *„Kvalita evropské statistiky a důvěra uživatelů by mohla být posílena tím, že vlády členských států budou spoluodpovědné za uplatňování Kodexu evropské statistiky (dále jen „kodex“). Za tímto účelem*

¹ [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(ES\) č. 223/2009](#) ze dne 11. března 2009 o evropské statistice a zrušení nařízení (ES, Euratom) č. 1101/2008 o předávání údajů, na které se vztahuje statistická důvěrnost, Statistickému úřadu Evropských společenství, nařízení Rady (ES) č. 322/97 o statistice Společenství a rozhodnutí Rady 89/382/EHS, Euratom, kterým se zřizuje Výbor pro statistické programy Evropských společenství (Úř. věst. L 87, 31.3.2009, s. 164).

² [COM\(2018\) 516 final](#).

³ [COM/2020/278 final](#).

⁴ [COM/2022/333 final](#).

⁵ [COM\(2024\) 390 final](#).

⁶ [KOM \(2011\) 211 final](#).

⁷ [Kodex evropské statistiky – revidované vydání z roku 2017, Products Catalogues \(„Katalogy produktů“\), Eurostat \(europa.eu\)](#).

⁸ [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2015/759](#) ze dne 29. dubna 2015, kterým se mění nařízení (ES) č. 223/2009 o evropské statistice (Úř. věst. L 123, 19.5.2015, s. 90).

by „Závazek o důvěryhodnosti statistiky“ (dále jen „závazek“), přijatý v členském státě s přihlédnutím k jeho vnitrostátním specifikům měl zahrnovat konkrétní činnosti vlády daného členského státu zaměřené na zlepšení nebo zachování podmínek pro uplatňování kodexu. Tento závazek, který by měl být podle potřeby aktualizován, by mohl zahrnovat národní rámce zabezpečování vysoké kvality, včetně hodnocení vlastní činnosti, opatření ke zlepšení a monitorovacích mechanismů.“

2. PŘEHLED ZÁVAZKŮ O DŮVĚRYHODNOSTI A ZPRÁV PODÁVANÝCH ČLENSKÝMI STÁTY

Tato zpráva poskytuje přehled konkrétních opatření přijatých členskými státy během tohoto vykazovaného období s cílem zachovat důvěru v evropskou statistiku a zlepšit podmínky pro provádění kodexu.

2.1. Podoba závazku

Nařízení (ES) č. 223/2009 nestanoví pravidla pro formu, jakou by měl závazek mít. Je však třeba dosáhnout cíle zachování důvěry veřejnosti prostřednictvím vládního závazku vytvořit podmínky pro vysoce kvalitní statistiku.

Jak uvádí předchozí zprávy Komise o závazcích o důvěryhodnosti ze strany členských států, přičemž poslední je z roku 2024⁹, většina členských států považuje některé části svých právních předpisů za svůj závazek. Příležitostné změny těchto právních předpisů během tohoto vykazovaného období, jak byly oznámeny Komisi, dokládají, že členské státy si jsou i nadále vědomy významu důvěry veřejnosti ve statistiku. Komise obecně konstatuje, že počet členských států, které vypracovaly samostatné závazky, se v průběhu let mírně zvýšil, přičemž jedna země v systému ESS stanovila nový samostatný závazek a jiná země během tohoto vykazovaného období obnovila jeden stávající samostatný závazek.

2.2. Úloha vzájemných hodnocení ESS a zpráv o kvalitě

Vzájemná hodnocení ESS a zprávy o kvalitě jsou opakujícím se prvkem zpráv členských států o závazcích o důvěryhodnosti statistiky.

2.2.1. Vzájemná hodnocení ESS – dodržování kodexu

Cílem ESS, v němž spolupracují Eurostat a národní statistické úřady členských států EU a zemí Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), je vypracovávat vysoce kvalitní evropské statistiky. V zájmu zaručení vysoké kvality statistik vytvořil ESS společný rámec pro zajišťování kvality¹⁰, jehož základem je kodex. Dodržování úplného souboru zásad a ukazatelů kodexu národními statistickými úřady je pravidelně vyhodnocováno prostřednictvím vzájemných hodnocení ESS. Předchozí kola vzájemných hodnocení ESS proběhla v letech 2006 až 2008 a 2013 až 2015. V květnu 2024 zveřejnila Komise výsledky třetího kola vzájemných hodnocení ESS za období 2021–2023¹¹. Jednotlivé zprávy o vzájemných hodnoceních jsou k dispozici na internetových stránkách Eurostatu¹².

Vzájemná hodnocení ESS jsou zásadním mechanismem pro posílení důvěryhodnosti a spolehlivosti statistických systémů ve všech členských státech. Poskytují strukturovaný přístup

⁹ [COM\(2024\) 390 final](#).

¹⁰ [Rámec pro zajišťování kvality – Kvalita – Eurostat](#).

¹¹ [Rejstřík dokumentů Komise – SWD\(2024\) 136 \(europa.eu\)](#).

¹² [Třetí kolo \(2021–2023\) – Eurostat \(europa.eu\)](#).

k posuzování dodržování zavedených norem a určují oblasti pro zlepšení. Poslední kolo vzájemných hodnocení mělo dva cíle:

- přezkoumat soulad ESS s kodexem s cílem prokázat, že se jedná o systém založený na zásadách kodexu,
- pomoci národním statistickým úřadům a jiným vnitrostátním orgánům dále zlepšovat a rozvíjet národní statistické systémy tím, že budou poskytnuta doporučení zaměřená na budoucnost; zároveň by se měly vládní orgány vybízet, aby podporovaly provádění těchto doporučení.

Pokud jde o druhý cíl, vzájemná hodnocení ESS zahrnovala zúčastněné strany, které nejsou součástí národních statistických systémů, jako jsou vládní orgány, včetně možnosti vydávat doporučení, která jsou jim určena, s cílem povzbudit je k podpoře zjištění identifikovaných během těchto hodnocení.

Všechny členské státy ve svých zprávách pro Komisi za toto vykazované období zdůraznily významnou úlohu vzájemných hodnocení ESS při zjišťování nedostatků a potenciálu pro posílení svých statistických rámců. Konstatovaly, že následná opatření ke zlepšení tvoří zásadní součást procesu vzájemných hodnocení, který zajišťuje účinné provádění doporučení vyplývajících z hodnocení.

2.2.2. Zprávy o kvalitě

Zprávy o kvalitě statistických produktů hrají zásadní úlohu při zlepšování statistických procesů a zajišťování integrity statistik. Několik členských států ve svých zprávách pro Komisi za toto vykazované období zdůraznilo význam zpráv o kvalitě pro systematické posuzování a zlepšování kvality.

Několik členských států uvedlo, že v posledních letech začlenily jednotné normy a ukazatele kvality do systémů statistického zpracování, čímž rozšířily znalosti o otázkách souvisejících s kvalitou prostřednictvím odborné přípravy. Toto úsilí zdůrazňuje zásadní úlohu, kterou hrají zprávy o kvalitě při posilování důvěry v oficiální statistiky a zohledňování vznikajících technologických a metodických aspektů.

2.3. Konkrétní opatření přijatá na vnitrostátní úrovni s cílem zachovat důvěru v evropskou statistiku a zlepšit podmínky pro provádění kodexu

Ve zprávách, které členské státy zaslaly Eurostatu, byla podrobně popsána různá strategická opatření přijatá na vnitrostátní úrovni za účelem zlepšení statistických systémů. Odrážejí rozmanité úsilí zaměřené na přizpůsobení se novým problémům, zdokonalení metodik, co nejlepší využití technologií a zajištění toho, aby statistické výstupy účinně splňovaly požadavky uživatelů.

2.3.1. Komunikační činnosti

Ve svých zprávách pro Komisi za toto vykazované období členské státy uvedly různé komunikační činnosti zaměřené na zvýšení statistické gramotnosti a využívání oficiálních údajů. Iniciativy v této oblasti zahrnovaly vzdělávací programy a semináře, jejichž cílem bylo pomoci různým cílovým skupinám lépe porozumět statistickým metodám a interpretovat údaje.

Důraz byl rovněž kladen na co nejlepší využití platform sociálních médií k rozsáhlému a účinnému šíření statistických informací. Tyto platformy jsou využívány k oslovení širšího publika prostřednictvím včasných aktualizací a poutavého obsahu, který usnadňuje interakci a diskusi.

Několik členských států upřednostnilo interakce s novináři, čímž uznalo význam šíření přesných informací. Iniciativy členských států zahrnovaly cílené brífinky a semináře pro novináře, aby získali potřebné znalosti a zdroje pro přesné a komplexní podávání zpráv o statistických údajích.

Opatření členských států během tohoto vykazovaného období svědčí o tom, že vytvoření centra důvěry a transparentnosti na internetových stránkách statistických úřadů může být dobrým způsobem, jak zpřístupnit příslušné informace o hlavních aspektech tvorby statistik, včetně informací o metodických záležitostech a důvěrnosti.

Během tohoto vykazovaného období členské státy rovněž vykonaly spoustu práce, aby pomohly co nejlépe využívat statistiky malým a středním podnikům. Poskytováním přizpůsobených statistických informací a podpory se členské státy snažily pomoci malým a středním podnikům využívat údaje k tomu, aby jim byly k užitku při přijímání podnikatelských rozhodnutí. To následně pomohlo malým a středním podnikům stát se ekonomicky odolnými a růst.

V zájmu další podpory výkladu a využívání zveřejněných statistických výstupů se členské státy zaměřily na poskytování komplexních metadat. Tato metadata doprovázela statistické publikace a sloužila k vyjasnění metodik, zdrojů a omezení údajů, čímž zvýšila transparentnost a pomohla zúčastněným stranám porozumět údajům a účinně je využívat.

Tyto iniciativy mají potenciál posílit důvěru veřejnosti v činnost jednotlivých orgánů a v oficiální statistiky obecně.

2.3.2. Akce související se spokojeností uživatelů a dosahem

Členské státy se zaměřily na zvýšení spokojenosti uživatelů a zlepšení dosahu prostřednictvím inovativních metod průzkumu a cíleného úsilí pro různé skupiny uživatelů. Komise pozoruje trend, že průzkumy spokojenosti uživatelů na vnitrostátní úrovni jsou stále běžnější a jsou zaváděny inovativní postupy, jako jsou mikroprůzkumy. Tyto menší, častější průzkumy umožňují členským státům včas získat poznatky o zpětné vazbě od uživatelů, což umožňuje pružně reagovat na potřeby a obavy uživatelů.

Členské státy rovněž informovaly o rozšířených informačních činnostech, které zahrnují širokou škálu skupin uživatelů, přičemž uznaly různé potřeby a očekávání v jednotlivých odvětvích. Zapojily se zvláštní skupiny, jako jsou výzkumní pracovníci, pedagogové, podniky a tvůrci politik, které obdržely statistické informace přizpůsobené jejich konkrétním zájmům a požadavkům.

Členské státy rovněž informovaly o svých proaktivních přístupech k přímé spolupráci s uživateli prostřednictvím seminářů, fór a poradních panelů.

Cílem všech těchto činností bylo vytvořit platformy pro dialog a zpětnou vazbu, které uživatelům nabízejí příležitosti vyjádřit své potřeby a preference týkající se statistických údajů a služeb, a tím zvýšit důvěru ve statistiky.

2.3.3. Opatření týkající se transparentnosti a poradních orgánů

Iniciativy členských států zaměřené na zvýšení transparentnosti zahrnovaly jasnější informování zúčastněných stran o metodikách, zdrojích údajů a omezeních, aby mohly snadno pochopit a interpretovat statistické výstupy.

Komise konstatuje, že poradní orgány byly vytvořeny a/nebo posíleny na vnitrostátní úrovni s cílem dále posílit transparentnost a zapojení zúčastněných stran. Tyto subjekty, složené z

odborníků a zástupců různých odvětví, poskytovaly pokyny a zpětnou vazbu k programům a prioritám statistických úřadů.

Usnadněním dialogu mezi statistickými úřady a zúčastněnými stranami přispívají poradní orgány k informovanému rozhodování a sladění s potřebami uživatelů, čímž posilují důvěru v evropskou statistiku a celkový význam a dopad statistických činností.

2.3.4. Opatření týkající se spolupráce s akademickou obcí

Během tohoto vykazovaného období členské státy spolupracovaly s akademickou obcí, včetně univerzit a výzkumných ústavů, na zlepšení statistických metodik a usnadnění přístupu k cenným zdrojům údajů. Cílem těchto partnerství bylo využít akademické odborné znalosti v oblasti metodických inovací, aby se zajistilo, že statistické přístupy zůstanou spolehlivé, aktuální a v souladu s osvědčenými postupy.

Hlavním cílem bylo zlepšit statistické metodiky, přičemž iniciativy často zahrnovaly společné výzkumné projekty a metodické studie. Tato spolupráce přispěla k rozvoji pokročilých technik a nástrojů, čímž se zlepšila celková kvalita a spolehlivost statistických údajů.

Přístup k mikrodatům považovaly členské státy v rámci této spolupráce za prioritu. Členské státy pracovaly na zefektivnění procesů tím, že výzkumným pracovníkům poskytly větší přístup k podrobným souborům údajů pro vědecké účely. Tento přístup podporuje schopnost akademické obce provádět komplexní analýzy a dosáhnout širšího porozumění sociálním a ekonomickým jevům.

Aktivní zapojení akademických institucí svědčí o sdíleném závazku k neustálému zlepšování statistických postupů, a sice podporou prostředí příznivého pro pochopení založené na výzkumu.

Spolupráce s akademickými institucemi pomáhá posílit důvěru v oficiální statistiky.

2.3.5. Akce související s oslovováním studentů

Členské státy informovaly o opatřeních, která mají zvýšit zapojení studentů a jejich zájem o oficiální statistiky. Statistické soutěže jsou hlavním informačním nástrojem, jehož cílem je vzbudit zájem a inspirovat mladé lidi k inovacím. Tyto soutěže často nutí studenty, aby analyzovali údaje nebo navrhli řešení statistických problémů, čímž jim poskytují praktické poznatky o statistikách.

Jeden členský stát například informoval o pravidelné mezinárodní konferenci, která poprvé uspořádala zasedání o evropském magisterském programu v oblasti oficiálních statistik, což je iniciativa vedená Eurostatem. Tento druh činnosti pomáhá studentům získat komplexní znalosti a dovednosti v oblasti oficiálních statistik, čímž zlepšuje jejich kariérní vyhlídky a doplňuje skupinu budoucích statistických odborníků.

Informační úsilí členských států bylo formováno tak, aby se zvýšilo povědomí o oficiálních statistikách mezi studenty a aby pro ně bylo snazší uvědomit si, jak důležité a užitečné jsou oficiální statistiky, a podpořila se tak nová generace statisticky gramotných jednotlivců, kteří jsou připraveni přispívat ke statistické komunitě i mimo ni.

2.3.6. Opatření související s modernizací a inovacemi, snižováním zátěže a zjednodušením národních statistických systémů

Členské státy informovaly o svých významných reformách za účelem modernizace organizace a fungování jejich národních statistických úřadů. Digitalizace stála v popředí těchto reforem zaměřených na zefektivnění procesů a zvýšení účinnosti. Přijetí digitálních nástrojů a platform

na vnitrostátní úrovni zlepšilo shromažďování, zpracování a šíření údajů a usnadnilo rychlejší a přesnější statistické výstupy.

Členské státy posílily spolupráci se subjekty odpovědnými za administrativní zdroje údajů za účelem komplexnější integrace a využívání údajů. Toto úsilí nabízí příležitost omezit propouštění a zlepšit kvalitu statistik.

Členské státy zdůraznily odbornou přípravu zaměstnanců jako klíčovou složku institucionálního zlepšení. Během tohoto vykazovaného období investovaly do programů profesního rozvoje s cílem zlepšit dovednosti v oblasti datové vědy, analýzy a digitálního řízení a zajistit, aby zaměstnanci byli schopni zvládat modernizované systémy a metodiky.

Opatření k zajištění důvěrnosti a ochrany osobních údajů zůstala pro členské státy hlavní prioritou. Zavedly přísná opatření a technologie na ochranu důvěrných informací, které zajišťují dodržování předpisů o ochraně soukromí a zachovávají důvěru veřejnosti v integritu statistických postupů.

Opatření ke snížení zátěže respondentů a zjednodušení procesů zaměřených na zefektivnění sběru údajů, zvýšení opakovaného použití stávajících údajů, přístup k administrativním údajům a zlepšení nástrojů pro podávání zpráv. Opatření zaměřená na přístup k administrativním údajům navázáním dialogu s držiteli dat a podporou spolupráce. Mezi další příklady patří vytvoření kanálů pro podávání zpráv s jednotným vstupem nebo jednotným kontaktním místem a umožnění automatizovanějšího předávání údajů (např. výměna mezi stroji) spolu s širšími opatřeními, jako je poskytování praktické zpětné vazby respondentům, aby bylo dodržování předpisů jednodušší a méně časově náročné.

3. ZÁVĚR

Jak je stanoveno v nařízení (ES) č. 223/2009 o evropské statistice, závazky členských států o důvěryhodnosti statistiky pomáhají zajistit důvěru veřejnosti v evropské oficiální statistiky a pokrok při provádění statistických zásad Kodexu evropské statistiky.

Opatření uvedená v této zprávě odrážejí závazek všech členských států zajistit spolehlivost a důvěryhodnost evropských oficiálních statistik.

Zachování důvěry veřejnosti v evropské oficiální statistiky – posílené trvalými závazky členských států k zachování a zvýšení důvěry ve statistiky – má zásadní význam pro zajištění trvalé relevantnosti, důvěryhodnosti a integrity Evropského statistického systému jako celku. Stejně důležité je umožnit Evropské unii a jejím členským státům řešit současné a budoucí problémy prostřednictvím rozhodnutí založených na objektivních údajích a spolehlivých důkazech, čímž se posílí demokratická legitimita a odpovědnost veřejné politiky.